

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza I - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza I
Kod przedmiotu	05.7-WP-PPOW-POW1
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Cel główny: poznanie teoretycznych podstaw działalności opiekuńczo-wychowawczej. Cele szczegółowe: słuchacz: pozna podstawową i uporządkowaną wiedzę ogólną o działalności i rzeczywistości opiekuńczo-wychowawczej, jej istocie, rodzajach, składnikach; potrafi odnieść wiedzę ogólną do praktyki i własnego doświadczenia; ma świadomość swojej wiedzy i potrafi ją zastosować.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Wykłady

1. Geneza, przedmiot, treść, podstawowe pojęcia, przemiany oraz funkcje pedagogiki opiekuńczej i jej związki z innymi naukami społecznymi.
2. Opiekun – wychowawca i jego rola w procesie opieki i wychowania dziecka.
3. Cechy konstytutywne opieki.
4. Geneza opieki.
5. Czynniki i funkcje opieki.
6. Struktura opieki.
7. Potrzeby dzieciństwa. Charakterystyka, konsekwencje ich niezaspokojenia w opiece i wychowaniu dziecka.
8. Ćwiczenia
9. **Podstawowe pojęcia pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej. Porównanie teorii słuchaczy, własnych doświadczeń oraz propozycji w literaturze.**
10. Sieroctwo dzieci, jako skutek zaburzeń opiekuńczo – wychowawczych funkcji rodziny (wąskie i szerokie ujęcie sieroctwa, jego rodzaje, przyczyny i skutki dla rozwoju i zachowania dzieci, choroba sieroca jako skutek wczesnego zerwania więzi dziecka z matką).
11. III. Rodzinne formy opieki zastępczej
  1. Rodzina adopcyjna jako najkorzystniejsza forma kompensacji sieroctwa dzieci (podstawy prawne adopcji, adopcja zagraniczna, niepowodzenia adopcji i ich przyczyny, specyficzne problemy rodzin adopcyjnych, rola ośrodka adopcyjno – opiekuńczego w przygotowaniu adopcji).
12. **2. Rodzina zastępcza jako środowisko opieki i wychowania** (typy rodzin zastępczych, zasady funkcjonowania rodzin, rodzina zastępcza a rodzina adopcyjna, pogotowie rodzinne jako nowa forma opieki nad dzieckiem, światowe kierunki w opiece zastępczej, trudności szkolne dzieci z rodzin zastępczych, rola powiatowych centrów pomocy rodzinie)
13. **3. Rodzinny dom dziecka** (rozwój placówek, zasady organizacji rodzinnego domu dziecka, problemy i specyfika funkcjonowania, rodzinny dom dziecka a rodzina

Metody kształcenia

Wykład z elementami dyskusji, problemowy z zastosowaniem prezentacji medialnej.

Ćwiczenia: praca w małych grupach, praca z tekstem, wizualizacyjne, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol efektywności	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną, uporządkowaną wiedzę z zakresu pedagogiki opiekuńczej – jednej z subdyscyplin pedagogiki, obejmującą terminologię i teorię pracy opiekuńczo-wychowawczej. Posiędzie wiedzę o opiece (specyfice, genezie, czynnikach, zakresach, kategoriach, funkcjach i zasadach) oraz jej wychowawczej modyfikacji, znajomości środowisk opieki i wychowania dziecka i ich specyfiki. Pozna diagnozowanie i optymalne zaspokajanie potrzeb opiekuńczych podopiecznych i wychowanków oraz mechanizmy doprowadzania ich do samodzielności życiowej i zakończenia opieki.	• K_W13	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności wychowawczej, opiekuńczej w powiązaniu z pomocową.	• K_W15	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej w celu analizowania i interpretowania problemów wychowawczych i opiekuńczych	• K_U02	• dyskusja • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii odnośnie działalności opiekuńczo-wychowawczej, popierając je argumentacją poglądami różnych autorów	• K_U08	• dyskusja • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu opiekuńczo-wychowawczego, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	• K_K01	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania opiekuńczo-wychowawcze i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	• K_U07	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Literatura podstawowa

Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część pierwsza i druga. Olsztyn.

Dröcher V. (1988). Rodzinne gniazdo. Jak zwierzęta rozwiązują swoje problemy rodzinne. Warszawa.

Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra.

Gajewska G. (2009). Wsparcie dziecka w rozwoju. Konteksty opieki i edukacji. Zielona Góra

Gajewska G. (2009). Rodzinna opieka zastępcza z perspektywy województwa lubuskiego. Zielona Góra.

Gajewska G. (1997). Problemy - dylematy wynikające z teorii potrzeb dla teorii i praktyki opieki nad dzieckiem. Zielona Góra.

Gajewska G., Doliński A. (2007). Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.1, Zielona Góra.

Kelm A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa.

Kotarbiński T. (1976). Medytacje o życiu godziwym. Warszawa.

Moir A., Jessel D. (1993). Płeć mózgu. Warszawa.

Czasopismo: „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” z lat 2009 – 2016.

Każdorazowo uaktualniania i uszczegóławiana na konkretne ćwiczenia przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca

Podana adekwatnie do ćwiczeń i wykładów

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-12-2016 15:07)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ